

ORŁOWO

Plan Odnowy

Sołectwa

Na lata 2016 – 2024

Orłowo, luty 2016

Spis treści:

- I. Wstęp
- II. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa
- III. Analiza zasobów sołectwa
 1. Środowisko przyrodnicze
 2. Środowisko kulturowe
 3. Dziedzictwo religijne i historyczne
 4. Gospodarka, rolnictwo
 5. Ludzie, organizacje społeczne
- IV. Analiza SWOT
- V. Wizja rozwoju sołectwa
- VI. Wstęp do projektowania
 1. Analiza problemów
 2. Sformułowanie celów
 3. Pomysły na projekty
- VII. Opis planowanych przedsięwzięć (nazwa, cel, harmonogram realizacji, kwota, źródło finansowania).
- VIII. Uzgodnienie i opinie do Planu

I. Wstęp

Niniejsze opracowanie jest wynikiem cyklu spotkań warsztatowych z mieszkańcami sołectwa. Czynny udział w jego tworzeniu brali: Jolanta Herbich, Agnieszka Gncarz, Maria Przystasz, Anna Matusiewicz i Ryszard Skierkowski. Celem spotkań grupy mieszkańców była diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej sołectwa oraz analiza zasobów sołectwa, przegląd mocnych i słabych stron sołectwa. Próba spojrzenia w przyszłość i stworzenie wizji rozwoju sołectwa pozostawała w centrum zainteresowania grupy warsztatowej.

Ostatnim z elementów pracy warsztatowej było rozpoznanie problemów dotyczących sołectwa i jej mieszkańców. Wyznaczenie celów do realizacji, oraz sprecyzowanie pomysłów zmierzających do osiągnięcia owych celów było naczelnym zadaniem pracującego zespołu. W ten sposób został przygotowany materiał do przygotowania projektów, ich akceptacji i wdrażania w życie.

W dniu 13 stycznia 2016 spotkała się grupa mieszkańców (Jolanta Herbich, Weronika Kulas, Justyna Późniak, Bożena Pilch i Anna Żylińska) w celu uaktualnienia Planu Odnowy sołectwa Orłowo. Prowadzącym spotkanie była Sołtys Jolanta Herbich.

Niniejszy Plan Odnowy Sołectwa Orłowo na lata 2016-2024 dotyczy następujących miejscowości: Orłowo, Łękuk Mały, Róg Orłowski.

II. Diagnoza aktualnej sytuacji naszego sołectwa.

Co je wyróżnia?

- Położenie w otulinie Puszczy Boreckiej
- Lokalizacja dwóch parafii
- Jeziora Łękuk i Róg
- Droga brukowa do Łękuka
- Zabytkowy park w Łękuku
- Bogata historia miejscowości Orłowo i Łękuk
- Liczna grupa byłych mieszkańców, systematycznie odwiedzających sołectwo
- Szkoła podstawowa działająca w latach 1757-2009
- Walka mieszkańców o szkołę w roku 2000
- Świetlica środowiskowa i wiejska w budynku Caritasu
- Trasa ścieżki rowerowej szlak „Do Orłowa”
- Stowarzyszenie „Orłowo-Razem w przyszłość”
- Cmentarz komunalny z Panteonem Żołnierzy Wyklętych

Jakie pełni funkcje?

- Mieszkalne
- Rolnicze
- Hotelarskie

Kim są mieszkańcy?

- Ludność napływowa, liczna grupa przesiedlonych w ramach akcji „Wisła”

Co daje utrzymanie mieszkańców?

- Emerytury i zasiłki
- Rolnictwo (hodowla bydła, uprawy)
- Usługi leśne
- Zatrudnienie poza miejscem zamieszkania
- Prace sezonowe zagranicą
- Długotrwałe wyjazdy zagranicą

Jak zorganizowani są mieszkańcy?

- W samorządzie wiejskim
- Działające stowarzyszenie na rzecz sołectwa „Orłowo-Razem w przyszłość”
- Działająca świetlica Środowiskowa pod patronatem Stowarzyszenia „Promyk Dnia”

W jaki sposób mieszkańcy rozwiązują problemy?

- Indywidualnie
- Przy współpracy z samorządem wiejskim i gminnym
- Na organizowanych zebraniach wiejskich

Jaki wygląd ma nasze sołectwo?

- W oczach przybyszów – brak porządku – dostateczny
- W oczach mieszkańców – zaniedbane posesje – dostateczny

Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?

- Dożynki parafialne
- Spotkania okolicznościowe w świetlicy
- Świecenie pól, ziarna, ziół, aut
- Organizacja festynu „Na kocu przy puszczy”

Jak wyglądają obejścia?

- Tradycyjna zabudowa wiejska
- Ogólnie duże zróżnicowanie o dbałość, estetykę oraz ład i porządek na posesjach
- Sporo opuszczonych posesji

Jaki jest stan otoczenia i środowiskach?

- Dobry
- Brak sieci kanalizacyjnej – plan budowy oczyszczalni wiejskiej
- hydrofornia obsługująca wodociąg
- występujące dzikie wysypiska śmieci

Jakie jest rolnictwo?

- Rozwojowe
- Hodowla bydła mlecznego
- Uprawy zbóż i rzepaku

Jakie są powiązania komunikacyjne?

- Dojazdowa droga powiatowa utwardzona wymagająca modernizacji i naprawy
- Brukowa droga gminna wymagająca naprawy
- Gminne drogi szutrowe wymagają naprawy
- Brak komunikacji w niedzielę

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

- Kółka zainteresowań w świetlicy
- Boisko sportowe
- Sala internetowa
- Spotkania okolicznościowe jak choinka, andrzejki, Dzień Matki, Babci, Dziadka i Dziecka
- Wycieczki

III. Analiza zasobów sołectwa.

1. Środowiska przyrodnicze

Walory krajobrazowe i przyrodnicze

Orłowo – sołectwo położone w północnej części gminy Wydminy, na granicy z gminą Świętajno i Kruklanki. W skład sołectwa wchodzi również miejscowości Łękuk Mały i Róg Orłowski. W obszarze sołectwa są dwa jeziora Łękuk i Róg. Występują rzadkie gatunki ptaków jak: żurawie czaple, kurki wodne i inne oraz rośliny m. in. kozłek lekarski, piołun, cykoria wędrowniczek, podbiał, dziurawiec, storczyk, czarnuszka, wilcze łyko i inne. Bogactwem zwierzyny jest Puszcza Borecka zlokalizowana na granicy sołectwa od północnej strony. W sołectwie często pokazują się żubry, jelenie i wilki. Na rzece Gawlik łączącej jezioro Łękuk z jeziorem Sowa znajdują się liczne żeremie bobrów co przyczynia się do zalewania pól. Najbliższe otoczenie sołectwa stanowią trwałe użytki zielone oraz bogate zasoby leśne. Teren ma charakter pagórkowaty. Droga przez miejscowość Orłowo, malowniczo i ciekawie wije się wśród domostw i wzniesień. Okolica przykuwa wzrok urokiem krajobrazów i widoków. Walory turystyczne sołectwa Orłowo wykorzystywane są w niewielkim stopniu.

2. Środowisko kulturowe

Walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe

- a. Dom nr 3 murowany – początek XX w.
- b. Dom nr 4 murowany – początek XX w.
- c. Dom nr 30 murowany – przełom XIX/XX w.
- d. Dom nr 37 drewniany – przełom XIX/XX w.
- e. Dom nr 47 murowany – przełom XIX/XX w.

- f. Kościół ewangelicki (obecnie Cerkiew prawosławna p.w. Jana Chrzciciela) murowany – poł. XIX w., nr rej. 558
- g. Budynek po byłej remizie strażackiej – obecnie świetlica
- h. Cmentarz ewangelicki z XIX w. – od 2013 komunalny
- i. Zbiorowa mogiła żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej – pod cerkwią
- j. Panteon żołnierzy wyklętych – cmentarz komunalny

3. Dziedzictwo religijne i historyczne

Tradycje, obrzędy, gwara

Indywidualne formy pielęgnacji różnorodnych tradycji i zwyczajów ludności napływowej. Na terenie sołectwa zlokalizowane są siedziby dwóch parafii – rzymskokatolickiej i prawosławnej.

Legandy, podania i faktyczne historie

Nazwa miejscowości Orłowo według lokalnych podań pochodzi od znajdującego się w okolicy jeziora Sowa gniazda orła. Swoją legendę posiadają witraże znajdujące się w miejscowej cerkwi.

Rys historyczny

Próba lokacji wsi w połowie XVI wieku, jak się wydaje, nie powiodła się. Najstarszy dokument poświęcony tej wsi pochodzi z 08 grudnia 1703 roku i określa ją jako wieś „szkatułową” na dwudziestu trzech włókach i dwudziestu dwóch morgach. Podczas surowej zimy w latach 1708/1709 było i dzikie zwierzęta wyżarły oziminę i zboże jare. Na ludność w latach 1709/1710 spadła epidemia dżumy, podczas której wymarli wszyscy mieszkańcy Orłowa.

Parafie zorganizowano we wsi w 1845 roku, ale pierwszy pastor osiedlił się tu dopiero w roku 1853. 27 września 1853 roku poświęcono kościół, zbudowany w stylu neogotyckim, z wieżą o wysokości 21,5 metra. O organy i dzwony kościelne postarano się w 1858 roku. 12 sierpnia konsystorz wystawił dokument przydzielający do parafii: Orłowo, Grądzkie, Łękuć Mały, Róg, Szczybały Orłowskie oraz wiele miejscowości z powiatów: oleckiego, gołdapskiego i węgorzewskiego. W latach 1853-1888 pastorem w Orłowie był August Kiehl, niegdyś nauczyciel, przyjaciel Wojciecha Kętrzyńskiego. W czasie procesu Kętrzyńskiego wystawił mu bardzo pochlebne, odciążające go, świadectwo. Korespondował z nim jeszcze po przejściu na emeryturę, a potem korespondencję z Kętrzyńskim prowadziły dzieci Kiehla. Podczas przyjaciela w Orłowie, Kętrzyński zanotował wielozwrotkową pieśń ludową o chłopskiej niedoli.

Co to za lata nastały,
Narzeka młody i stary.

Jak to żyć na tym świecie,
Gdyż każdego bieda gniecie.

Cośmy teraz doczekali,
Nase przodki nie słuchali.
Choć dość było kiedyś biedy,
Lec teraz nie damy redy.

Do schyłku XIX wieku utrzymywała się w tej parafii przewaga ludności polskiej. Aż do II wojny światowej od pastora wymagano znajomości języka „mazurskiego”, nabożeństwa zaś odprawiano po niemiecku i po polsku. Przed 1945 rokiem ostatnim pastorem był tu ksiądz Symanowski. Po II wojnie światowej kościół przejęli prawosławni, natomiast nabożeństwa katolickie odbywały się w kaplicy.

Szkoła w Orłowie przed 1945 rokiem miała 3 klasy, zatrudniała jednak tylko 2 nauczycieli. Niejaki Otto Kulik posiadał we wsi młyn mechaniczny i tartak. Były tu też: cegielnia, poczta, nadleśnictwo, 3 gospody, 2 piekarnie, 2 kuźnie, kilka sklepów z żywnością i kilka zakładów rzemieślniczych. Zarządzeniem z 16 lipca 1938 roku nazwę wsi, brzmiącą dotąd urzędowo Orlowen, zmieniono na Aldersdorf. Według spisu z 17 maja 1939 roku Orłowo miało 633 mieszkańców i zajmowało obszar 562 ha. Miało zabudowę zwartą. Szkołę po przerwie powojennej otwarto 01 września 1946 roku. Jej organizatorem i kierownikiem był Józef Powałka. Miała wtedy 23 uczniów. Rozwijała się szybko i już w roku szkolnym 1948/1949 była 2 nauczycieli i 6 klas, a od roku szkolnego 1952/1953 – 3 nauczycieli i 7 klas. Wskutek szybkiego wzrostu liczby uczniów szkoła musiała się rozbudować. W roku szkolnym 1966/1967 miała 184 uczniów i 6 nauczycieli oraz była ośmioklasowa. Po reorganizacji sieci szkolnej w 1974 roku, szkoła podstawowa w Orłowie pozostała jako samodzielna placówka. W latach 2000 do 2009 liczna grupa mieszkańców walczyła o utrzymanie szkoły we wsi. Niestety w 2009 roku z powodu małej liczby uczniów szkoła podstawowa uległa likwidacji. Wyposażenie szkoły przewieziono do szkół w Gawliku Wielkim i Wydminach. Budynek stał pusty, w 2014 roku przekazano go w użyczenie parafii rzymskokatolickiej w Orłowie. W 1946 roku uruchomiono stary młyn i tartak. Tartak czynny był do 1958 roku. Potem maszyny przewieziono do tartaku w Wydminach. Według spisu z 1970 roku wieś składała się z 94 domów, zamieszkałych przez 544 osoby. Należało do niej 76 gospodarstw o łącznej powierzchni 521 ha. Oprócz tego przy wsi znajdowało się Państwowe Gospodarstwo Rolne Łękuk Mały, które zlikwidowano w 1993 roku. W 1970 roku we wsi znajdowały się: urząd pocztowy, leśniczówka, gajówka, świetlica, punkt biblioteczny, klub, sala kinowa na 120 miejsc, ośrodek kultury, punkt zdrowia, 2 dziecińce na 45 miejsc, boisko sportowe, remiza strażacka, kuźnia oraz sklep spożywczy i przemysłowy. Wieś miał elektryczne oświetlenie ulic i sieć wodociągową o długości 300 m. Działały tu również kółko rolnicze i spółka wodnomelioracyjna. Do dzisiejszego dnia we wsi uległy likwidacji: urząd pocztowy, punkt biblioteczny, klub, sala kinowa, ośrodek kultury, punkt zdrowia, dziecińce, remiza strażacka oraz kuźnia. Dokończono budowę wodociągu w całej wsi, brak jest natomiast kanalizacji.

Ważne postacie:

- a. Tomasz Chomycz – uczestnik walk w czasie II wojny światowej, żołnierz Armii Radzieckiej, brał udział u bitwie o Monte Casino – zmarł

- b. Dr hab. Władysław Kozak – pracownik Politechniki Poznańskiej, Instytutu Silników Spalinowych i Transportu – zmarł w 2015 r.
- c. Jan Aleszczyk – Burmistrz Orzysza w latach 2011-2014

4. Gospodarka, rolnictwo

Specyficzne produkty

- kozie sery
- wypiek chleba
- robótki ręczne: szydełkowanie, robienie na drutach
- wytwarzanie nalewek domowych i win
- udział w kiermaszach rękodzieła.

Usługi

- mikro przedsiębiorstwo usług leśnych

5. Ludzie, organizacje społeczne

- a. Stowarzyszenie na rzecz sołectwa Orłowo-Razem w przyszłość”
- b. Parafialny Caritas przy parafii rzymskokatolickiej
- c. Przewaga osób starszych (emerytów i rencistów)

IV. Analiza SWOT

Mocne strony <ul style="list-style-type: none">1. Walory przyrodniczo geograficzne2. Dwie parafie3. Sklep4. Komunikacja publiczna5. Funkcjonujące Stowarzyszenie	Słabe strony <ul style="list-style-type: none">1. Zły stan infrastruktury technicznej (drogi, śmieci, kanalizacja)2. Zaniedbane posesje3. Niska aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców4. Brak miejsc pracy w okolicy
Szanse/okazje <ul style="list-style-type: none">1. Możliwość finansowania ze środków UE2. Obecność Caritasu3. Rozwój turystyki4. Rozwój Internetu	Zagrożenia <ul style="list-style-type: none">1. Brak perspektyw rozwoju dla młodzieży2. Niskie zarobki3. Chaotyczność i niespójność przepisów prawa4. Starzenie się społeczeństwa

V. Wizja rozwoju sołectwa

Hasło:

Orłowo ogrodem botanicznym Mazur

Wizja:

Zrównoważony, harmonijny rozwój sołectwa Orłowo w dziedzinach rolniczo-turystycznych poprzez wykorzystanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych z ich pełnym poszanowaniem.

Marzenia mieszkańców wsi:

Marzę aby moja wieś stwarzała dla stałych mieszkańców warunki dla rozwoju, konkurencji i maksymalizacji zysku.

Marzę aby ludzie w jej otoczeniu i atmosferze wyzwalali swoje wartościowe cechy.

Marzę aby moja wieś rozwijała się turystycznie, obrastała w małe firmy usługowe na bazie istniejących zabudowań. Piękna wizualnie – odrestaurowane domy, ozdobione kwiatami i pięknymi ogrodami. Ze ścieżką rowerową, z zadbanymi przystankami i ich otoczeniem. Pełna infrastruktura – telefony, drogi, kanalizacja i Internet.

Wypowiedzi mieszkańców wsi:

Byłbym szczęśliwy gdyby moja wieś była miejscem zamieszkiwanym przez ludzi szczęśliwych, żyjących dostatnio i dumnych ze swojego miejsca na ziemi.

Byłbym szczęśliwy gdyby rozwijały się dobre kontakty sąsiedzkie, zrozumienie, współpraca, pomoc i szacunek wzajemny.

Jaka ma być nasza wieś za kilka lat?

Co ma ją wyróżniać?

Drogi utwardzone z chodnikami dla pieszych. Droga do Lipowa przejezdna i utwardzona. Posesje ukwiecone, zadbane i czyste. We wszystkich gospodarstwach kanalizacja, ekologiczne, czyste dla otoczenia ogrzewanie, brak eternitu na dachach. Zagospodarowana, atrakcyjna ścieżka rowerowa po nasypie kolejowym. Prężnie działająca świetlica wiejska w budynku Caritasu. Drogi gminne asfaltowe z oświetleniem.

Jakie ma pełnić funkcje?

Rolnicze i turystyczne, głównie noclegowe z małymi punktami gastronomicznymi. Miejsce wypadowe na szlaki turystyczne: piesze, rowerowe, narciarskie i konne. W licznych gospodarstwach miejsca dla turystów z indywidualną i charakterystyczną ofertą.

Kim maja być mieszkańcy?

Większość to rolnicy, istotny odsetek usługodawców z branży turystyki wiejskiej i zasłużeni emeryci.

Co ma dać utrzymanie?

Rolnictwo ekologiczne, nowoczesne i turystyka przez cały rok.

W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i jej mieszkańcy?

Organizacja społeczna skupiająca gospodarstwa i wspólnie prowadząca promocję oferty turystycznej.

W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?

Obywatelski, oddolny przy bezpośrednim zaangażowaniu mieszkańców, bez ingerencji instytucji osób z zewnątrz. Zasada pomocniczości – bezpośrednio zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie problemów na wsi.

Jak ma wyglądać nasza wieś?

Malowniczo, swojsko, wiejsko, czysto i schludnie, ukwiecona i dużo zieleni.

Jakie obyczaje i tradycje maja być u nas pielęgnowane i rozwijane?

- a. Dożynki parafialne
- b. Spotkania okolicznościowe w świetlicy
- c. Zbytki noworoczne
- d. Świecenie pól, ziarna, ziół i aut
- e. Wspólne świętowanie sylwestra w centrum miejscowości z pokazami fajerwerków
- f. Wyrób masła i sera białego
- g. Wyrób własnych wędlin

h. Spotkania w formie festynu

Jak mają wyglądać obejścia?

Czysto, schludnie, naturalnie, bez ekstrawagancji z zachowaniem wiejskiego charakteru. Każde obejście ma mieć motyw przewodni, szyld, wizerunek np. określone rośliny w ogródkach i inne.

Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?

Pełna ochrona środowiska i kolektor ściekowy, cisza, spokój.

Jakie ma być rolnictwo?

Małe, nowoczesne i ... „ekstensywne” gospodarstwa, liczne gospodarstwa ekologiczne.

Jakie mają być powiązania komunikacyjne?

Drogi utwardzone, liczne połączenia PKS. Atrakcyjne i popularne ścieżki rowerowe – szlak „Do Orłowa” oraz ścieżka po nasypie kolejowym.

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

Świetlica z zajęciami wychowawczo-edukacyjnymi, koła zainteresowań. Spotkania taneczne, Boisko i plac zabaw. Kawiarenka internetowa.

Co proponujemy dorosłym?

Akademię III wieku, kursy, pogadanki i warsztaty tematyczne.

VI. Wstęp do projektowania

- A. Analiza problemu
- B. Sformułowanie celu
- C. Pomysły na rozwiązanie problemu, czyli koncepcja projektu

Problem I.

A. Niska aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców.

Przyczyny	Skutki
1. Negatywne skutki transformacji	1. Marazm
2. Konflikty sąsiedzkie	2. Problemy z organizacją i realizacją inicjatyw wiejskich
	3. Rozbicie mieszkańców na grupy interesów

B. Aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców

C. Pomysł, czyli koncepcja projektu

1. Zachęcanie mieszkańców do dbania o posesje i ich otoczenie poprzez:
 - a. Konkurs sołecki na najpiękniejszą zagrodę z Pucharem przechodnim,
 - b. Dzień sprzątania miejscowości – 2 razy do roku (wiosna, jesień) zakończony wspólnym ogniskiem,
 - c. Kontrola gminnej komisji bezpieczeństwa i porządku.
2. Organizacja imprez integracyjnych dla mieszkańców.
 - a. Urodziny miesiąca (spotkanie wszystkich mieszkańców urodzonych w danym miesiącu), inne imprezy okolicznościowe jak: andrzejki, sylwester, bal karnawałowy, imprezy koszykowe,
 - b. Spotkania – pogadanki na tematy zdrowia, gotowania, robótek ręcznych itp.,
 - c. Organizacja lokalnej grupy wsparcia dla uzależnionych, badań mammograficznych dla kobiet, konsultacje lekarskie (okulista, kardiolog, pulmonolog).
3. Aktywizacja gospodarcza.
 - a. Szkolenia z pozyskiwania środków, organizacji agroturystyki, turystyki wiejskiej gospodarstw ogrodniczych.

Problem II.

A. Zły stan infrastruktury technicznej.

Przyczyny	Skutki
1. Brak publicznych środków finansowych	1. Uciążliwości w komunikacji
2. Niska aktywność mieszkańców	2. Wykluczenie cyfrowe
	3. Ograniczenie możliwości rozwojowych

B. Poprawa stanu infrastruktury technicznej.

C. Pomysł, czyli koncepcja projektu

1. Ustalić- kto, co i gdzie trzeba zrobić?

- a. Drogi – gmina i powiat,
- b. Woda, kanalizacja – gmina,
- c. Oświetlenie – gmina,
- d. Internet – operatorzy,
- e. Utylizacja eternitu – mieszkańcy z udziałem gminy,
- f. Świetlica wiejska – Caritas z udziałem gminy.

2. Zabieganie o wpisanie planów modernizacji w plany inwestycyjne gminy na najbliższy okres, sporządzić dokumentację niezbędną do pozyskiwania środków z zewnątrz,

Problem III.

A. Brak integracji wśród mieszkańców.

Przyczyny	Skutki
1. Brak neutralnego miejsca do spotkań	1. Narastanie dezintegracji
2. Konflikty i niesnaski sąsiedzkie	2. Pogłębianie się konfliktów
3. Brak wspólnych przedsięwzięć	3. Podział mieszkańców na grupy interesów

B. Wzrost integracji wśród mieszkańców.

C. Pomysł, koncepcja projektu

1. Modernizacja budynku po byłej remizie na cele świetlicy wiejskiej (ogrodzenie, zagospodarowanie poddasza, okna, podłogi) i wyposażenie, zagospodarowanie otoczenia budynku przez Caritas i gminę.
2. Współdziałanie mieszkańców w budowaniu koncepcji zagospodarowania świetlicy.
3. Organizacja centrum kulturalnego dla dorosłych (występy, przedstawienia, spotkania okazjonalne).

VII. Opis planowanych przedsięwzięć (nazwa, cel, harmonogram realizacji, kwota, źródło finansowania).

Zakup lamp ulicznych (solarnych) – poprawa bezpieczeństwa w miejscowości - (2017 - 2019 r.) 30 000,00 zł – fundusz sołecki przy współudziale z gminą.

Utrzymanie terenów rekreacyjnych na terenie sołectwa Orłowo (zakup paliwa, olejów, smarów, kosiarki, impregnatu) – zadbanie o estetykę miejscowości (każdego roku 1000,00 zł) – fundusz sołecki.

Remont dróg gminnych na terenie sołectwa – poprawa estetyki i bezpieczeństwa w miejscowości oraz infrastruktury drogowej (2016-2020 r.)– 700 000,00 zł fundusz sołecki przy współudziale z gminą, środki zewnętrzne, PROW.

Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych sołectwa Orłowo (zakup zabawek oraz innych urządzeń służących do wypoczynku i rekreacji, siłownie plenerowe itp.) – organizacja bezpiecznego miejsca spotkań mieszkańców, wybudowanie ogólnodostępnej infrastruktury społecznej (2017 – 2024) (40 000,00 zł) – fundusz sołecki, PROW, środki gminne.

Organizacja imprez okolicznościowych – integracja mieszkańców miejscowości – (2016-2024 r. po 1000,00 zł każdego roku) – fundusz sołecki.

Budowa sieci kanalizacyjnej – ochrona środowiska - (2020-2024 r.) (1 000 000,00 zł) – środki zewnętrzne, PROW, środki gminne.

Modernizacja budynku świetlicy środowiskowej PROMYK DNIA – stworzenie neutralnego miejsca do spotkań oraz stworzenie bazy dla młodzieży w celu rozwoju zainteresowań – (2017-2024 r.) - (40 000,00zł) – fundusz sołecki, środki gminne, środki zewnętrzne, środki UE.

VIII. Uzgodnienia i opinie do Planu

Organ/podmiot/instytucja	Data	Forma uzgodnienia/pieczęć i podpis
Zebranie Wiejskie sołectwa ORŁOWO		
Wójt Gminy Wydminy		
Rada Gminy Wydminy		